

Paikka auki -TYÖNANTAJIEN JATKOKYSELY (10/2019)

Hans Mäntylä, tutkija, p. 044 734 1546
 Paikka auki -koordinaatiohanke
 Nuorten Ystävät, Yliopistonkatu 5, Helsinki
hans.mantyla@nuortenystavat.fi
www.paikka-auki.fi

Kysely lähetettiin lokakuussa 2019 165:een Paikka auki -työnantajajärjestöön. Vastauksia saimme työntekijöiden mentoreilta ja esimiehiltä 133 kpl. **Järjestökohtainen vastausprosentti on erinomainen 78%.**

Paikka auki -työntekijöistä 76 % oli vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevia nuoria (alle 30-v.), joista 13 % myös osatyökykyisiä. Kaikista Paikka auki -työntekijöistä osatyökykyisten määrä on 37 %¹.

Työnantajien vastausten perusteella Paikka auki -työntekijöiden työllistäminen on onnistunut hyvin ja avustushjelma vastaa sille asetettuja tavoitteita erinomaisesti: yhdeksän kymmenestä järjestötyönantajasta on vähintään tyytyväinen ja 68% on erittäin tyytyväinen palkattujen henkilöiden työskentelyyn. Tyytyväisimmät työnantajat kertoivat Paikka auki -työntekijöiden olleen erinomaisia työntekijöitä ja monet olivat valmiita palkkaamaan heidät määräaikaisen työsuhteen jälkeenkin, (jos järjestöllä olisi siihen tarvittava rahoitus).

Järjestötyönantajista 96 % piti Paikka auki -työntekijöiden tekemän työn merkitystä järjestöjen toiminnan kannalta merkityksellisenä. Järjestöille on tärkeää ja palkitsevaa myös se, että he voivat olla mukana tuke-
 massaan ja vahvistamassa Paikka auki -työntekijöiden ammatillista kasvua. Noin vuoden mittaisen työskentelyn jälkeen 83% järjestötyönantajista kertoi voivansa varauksetta suositella Paikka auki -työntekijöitään vähintään vastaaviin tehtäviin ja 36% suositelisi heitä myös vaativampiin tehtäviin.

Työllistämisen merkittävimmät haasteet koskevat toimenkuviin ja työtehtävien suunnitteluun liittyvää ennakointia ja tasapainoilua työtehtävien vaativuuden, työntekijän kyvykkyyden ja tuen tarpeen välillä. Parhaimmillaan toimenkuva laajenee ja elää työntekijän osaamisen, jaksamisen ja avoimen keskustelun myötä, kunhan perehdytykseen, ohjaukseen ja mentorointiin käytetään riittävästi aikaa. Paikka auki -työntekijöiden elämäntilanteet vaihtelevat ja työnantajien on sekä varauduttava että reagoitava muutoksiin asianmukaisesti.

TYÖNTEKIJÖIDEN JATKOPOLUT Paikka auki -työsuhteen jälkeen ovat erittäin myönteisiä: jopa 84 % jatkopoluista suuntautuu työn ja/tai opiskelujen pariin. Yli puolet (53 %) työllistyy tai lähtee opiskelemaan määräaikaisen työsuhteen jälkeen: 22% työllistyy nykyiselle järjestötyönantajalle, 19% työllistyy toiselle työnantajalle ja 12% lähtee opiskelemaan (osa työn ohella). Lähes kolmannes (31%) haki uutta työ- ja/tai opiskelupaikkaa määräaikaisen työsuhteen jälkeen. Vain 10 järjestöä vastasi, että he eivät tiedä tai osaa sanoa, mitä heillä työskennelleet Paikka auki -työntekijät tekevät määräaikaisen työsuhteen jälkeen.

Vuosina 2014-2017 Paikka auki I -ohjelmassa työskennelleiden työntekijöiden jatkopoluista järjestötyönantajat kertoivat (noin 200 henkilön osalta) seuraavaa: 36 henkilöä työllistyi saman työnantajan palvelukseen Paikka auki I -työsuhteen jälkeen. Näiden lisäksi kahdeksan työllistyi määräajaksi saman järjestön palvelukseen, jonka jälkeen toisen työnantajan palvelukseen. Yhteensä 98 henkilöä on työllistynyt PA-työsuhteen jälkeen toiselle työnantajalle ja kolme on työllistynyt omaan yritykseen. Noin 35 henkilöä meni PA-työsuhteen jälkeen opiskelemaan ja 10 heistä on sen jälkeen työllistynyt. Kahdeksan henkilöä haki Paikka auki -työsuhteen jälkeen opiskelupaikkaa ja uutta työtä. Seitsemän henkilöä jäi Paikka auki -työsuhteen jälkeen äitiyslomalle/vanhempainvapaalle.

Kokonaisuutena järjestöjen antamat vastaukset Paikka auki -työntekijöiden jatkopoluista ovat erittäin myönteisiä. Valtaosa on joko työllistynyt, päässyt opiskelemaan tai hakee uutta työtä/opiskelupaikkaa. Vain noin 9 % työntekijöiden jatkopoluista jää epäselväksi työttömyyden tai terveydellisten syiden takia.

¹ 37 työnantajajärjestön vastaukset puuttuvat. Noin 40% on todennäköisesti oikea määrä, koska kategorian rajat ovat huokoisia/tulkinnanvaraisia ja kaikki eivät halua tätä tietoa kertoa.

Järjestötyönantajilta saatujen vastausten perusteella poikkeuksellisen hyvät tulokset perustuvat ainakin seuraaviin Paikka auki -avustusohjelmassa toteutuviin lähtökohtiin:

1. SOTE-alan järjestöt osaavat työllistää, tukea ja auttaa vaikeasta työmarkkinatilanteesta tulevia henkilöitä löytämään heille sopivia jatkopolkuja. Hyvin konkreettinen keino tukea nuoria ja/tai osatyökykyisiä henkilöitä elämässä eteenpäin on tarjota heille mielekäs työkokemus kiinnostavassa järjestössä. Järjestöt tuntevat kohderyhmänsä hyvin ja useilla järjestöillä jatkotyöllistymisen tukeminen on myös tärkeä osa järjestön perustetävää. Tämä luo hyvät edellytykset myös Paikka auki -työntekijöiden jatkopolkujen löytämiselle.

2. Mielekäs työ palkitsee sekä työntekijän että työnantajan. Hyvin suunniteltu ja tekijälle sopiva työn sisältö auttaa löytämään työntekijöiden omia vahvuuksia ja ajattelemaan omaa uraa/elämää eteenpäin. Harkittu ja tilanteen mukaan joustava toimenkuva on sekä työntekijälle että työnantajalle mielekäs ja palkitseva.

3. Riittävän pitkä työsuhde antaa aikaa kasvattaa omaa ammatillista osaamista ja itsetuntoa. Se avaa lukuisia mahdollisuuksia tutustua omiin kiinnostuksen kohteisiin, alan työhön ja ihmisiin, toisiin järjestöihin ja verkostoitumiseen.

4. Työsuhteen aikana järjestetty mentorointi ja sekä tavoitehakuinen yhteinen keskustelu erilaisista opiskelun ja/tai jatkotyöllistymisen vaihtoehdoista vahvistaa tulevaisuuden mahdollisuuksia. Monet järjestöt ovat luoneet omia toimintamalleja ja oppineet yhdistelemään useita erilaisia työskentelyn ja palvelujen muotoja sekä koordinaatiohankkeen tuottamaa tietoa ja tukea jatkotyöllistymisen vahvistamiseksi.

5. Avustusohjelma on hyvin suunniteltu. Siinä toteutettu seuranta ja koordinaatiohankkeen tarjoama jatkuva tuki sekä työnantajille että työntekijöille luo osaltaan erinomaiset edellytykset hyvälle tuloksille. Muutamat työnantajat kertoivat myös yksittäisistä tilanteista, joissa työllistyminen ei ollut onnistunut toivotulla tavalla. Tämän takia jokainen työsuhde ja sen mahdollinen jatkuminen edellyttää tapauskohtaista harkintaa, tulkintaa, kärsivällistä työskentelyä ja tilanteen mukaista joustavuutta.